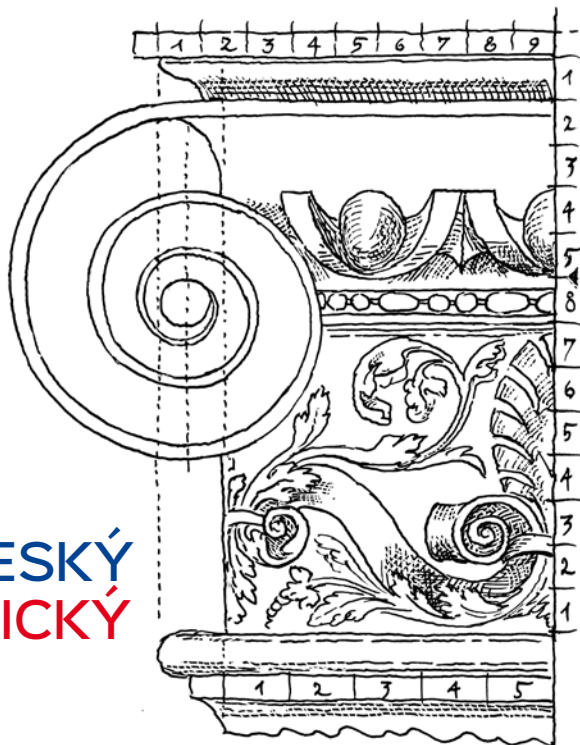

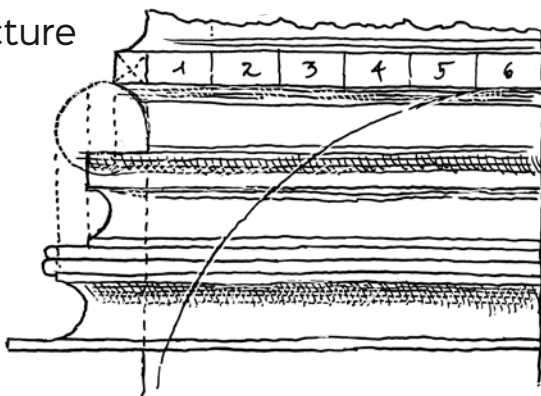
Milan Hanák

ANGLICKO-ČESKÝ
ČESKO-ANGLICKÝ
SLOVNÍK

ARCHITEKTURA A STAVITELSTVÍ

Dictionary of Architecture
and
Building Construction

Milan Hanák

ANGLICKO-ČESKÝ
ČESKO-ANGLICKÝ
SLOVNÍK

ARCHITEKTURA
A STAVITELSTVÍ

Dictionary of Architecture
and Building Construction

Grada Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

doc.Ing. arch. Milan Hanák, CSc.

Anglicko-český a česko-anglický slovník – architektura a stavitelství

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400

jako svou 6629. publikaci

Odpovědná redaktorka Alice Zavadilová

Sazba a grafická úprava Štěpán Böhm

Obálka Martin Dubský

Ilustrace na obálce Ondřej Šefců

Počet stran 704

První vydání, Praha 2017

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod

© Grada Publishing, a.s., 2017

Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2017

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-271-9838-2 (pdf)

ISBN 978-80-247-5035-4 (print)

Obsah

Úvod	7
Uspořádání slovníku	8
Abecední řazení	8
Zápis víceslovných hesel	8
Překlad hesla	9
Informační slova a zkratky	9
Označení termínů podle jazykových oblastí	9
Použité zkratky oborů	10
Anglicko-česká část	11
Česko-anglická část	348
Převody jednotek	678
Zkratky v dokumentaci	680

Úvod

Nové přístupy, styly a technologie, které podmiňují rozvoj architektury a stavebnictví u nás a zejména v anglofonním zahraničí, vytvářejí podnět k sestavení slovníku, jenž by obsahoval i odpovídající odbornou terminologii.

Slovník obsahuje dva základní obory: architekturu a pozemní stavitelství. Není v něm tedy obsaženo stavitelství inženýrské; jednak z důvodu udržení rozsahu v přijatelných mezích a jednak i proto, že dopravní a vodohospodářské stavby, geodzieie i jiné profese již mají své podrobné slovníky, vydávané odpovídajícími pracovišti či vysokými školami.

Části anglicko-česká a česko-anglická mají vyvážený rozsah a celkový počet termínů a slovních spojení je kolem 50 000, z nichž je asi jedna čtvrtina použita poprvé.

Rámcový obsah oborů:

architektura

- dějiny architektury, architektonické tvarosloví, typologie budov, ochrana památek, lidová architektura, interiéry, urbanismus, počítačové projektování, stavební legislativa;

pozemní stavitelství

- technické kreslení, stavební konstrukce a materiály, technická zařízení budov, provádění staveb a ekonomika, stavební fyzika, hraniční pojmy z navazujících oborů.

Při vydání slovníku se nabízí konfrontace s možnostmi internetu. Ukazuje se jako vhodné ve stručnosti tyto prameny porovnat a případně i připomenout, jaké výhody přetrvávají u tradičního slovníku.

Na webových stránkách lze vyhledat termíny z online slovníků a k dispozici jsou i související obrázky nebo texty, zejména v anglické verzi. Problémem mohou být víceslovná hesla, bez nichž se technická literatura nemůže obejít (například broken rib, solid wood floor, acoustical compliance, kanelová stezka, prsa klenby, krček hlavice...). Při mechanickém překládání takových výrazů může docházet ke kuriózním kombinacím (například název klenby česká placka v překladu na internetu již figuruje jako Czech pancake, což je český lívanec).

Přednosti tradičního slovníku:

- přehlednost a rozsah terminologie; obsahuje výrazy, které se na internetu nevyskytují (namátkou strop, izolační vana, žudro, prefa-monolit, hurdiska, kročejový útlum; resp. dyker, garalow, column band, toed voussoir, cameo window);
- širší nabídka v překladové části hesla; například u výrazu obývací pokoj je možné – kromě obvyklého living room – vybírat též z family room, sitting room, lounge, great room nebo keeping room (s vysvětlivkami);
- termíny, které jsou zaužívané jako neodborné komerční překlady z angličtiny (například tzv. strukturální zasklení, asfaltový šindel, plovoucí podlaha atd.), jsou zařazeny po úpravě;
- označení hesel podle jejich výskytu v britské nebo americké jazykové oblasti.

Slovník obsahuje seznam odborných zkratk používaných u institucí, ve výkresech apod. K dispozici jsou převodní tabulky fyzikálních jednotek.

Milan Hanák

Uspořádání slovníku

Abecední řazení

Abecední řazení hesel je v části anglicko-české podle anglické abecedy a v česko-anglické části podle české abecedy. Heslo začínající velkým písmenem se řadí za stejné heslo začínající malým písmenem. Výrazy se stejným základním slovem jsou sestaveny do heslového odstavce, v němž místo opakování tohoto slova se píše jeho symbol – vlnovka (tilda).

housewrap

housing

~ act

~ complex

~ stock

~ unit

Housing Association

hovel

Zápis víceslovných hesel

Víceslovné termíny v anglicko-české části zůstávají v původním běžném slovosledu. Výraz se spojovníkem nebo závorkami nemá vliv na abecední pořadí.

wire

~ mesh

~ (mesh) fence

~-mesh panel

~ mesh partition

Víceslovné termíny v česko-anglické části se řadí podle řídicího slova, které je v základním tvaru (bez mluvnického ohýbání). Jeho následující rozvíjející slova zůstávají za ním nebo za jeho symbolem – tildou, ale předcházející slova jsou přeřazena na konec hesla a jsou oddělena čárkou.

namáhání základové půdy, dovolené

napětí

~, hlavní

~, mezní

~ u stěny, tečné

~ v ohybu

~, zbytkové

Slovní spojení, které má podstatné jméno v jiném než 1. pádě, se řadí za základní heslo a zapisuje se tučnou kurzivou. Tilda nahrazuje opakující se část základního hesla.

kámen stone

obložený ~em stone-faced

~, dlažební paving stone, set

Překlad hesla

V překladu hesla se významově stejné nebo blízké termíny (synonyma) oddělují čárkou; termíny s odlišným významem (homonyma) se oddělují středníkem.

ground půda, země, terén; základní nátěr, podklad (*nátěru*); broušený

Každé heslo (nebo tilda) začíná na novém řádku a je tištěno tučně. Na toto navazuje překlad – ekvivalent v druhém jazyce, jenž je tištěn obyčejným řezem písma. Vložený český text – což jsou věcné vysvětlivky, zkratky oborů a jazykových oblastí – je uveden v závorce a je psán kurzivou obyčejným řezem. Pokud v závorce není kurziva, ale obyčejné písmo, nejde o vysvětlivku, ale o možné obsahové doplnění; toto nemá vliv na význam hesla.

sloup z ocelové trubky tubular section column; (*s betonovou výplní*) concrete filled (hollow) tubular column (*GB*), lally column (*US*)

Informační slova a zkratky

Pokud se úsporně spojuje více příbuzných výrazů do společného hesla, rozdílná slova se oddělují zkratkou „n.“ (od spojek nebo, neboli, a/nebo), psanou obyčejným řezem písma. První výraz se neopakuje.

kostel, halový n. síňový n. stejnolodní hall church

condensation channel n. groove n. trough kondenzační žlábek

V příkladech tedy „n.“ znamená „kostel halový nebo kostel síňový nebo kostel stejnolodní“, resp. „condensation channel nebo condensation groove nebo condensation trough“.

V případech odkazu na jiné, podrobněji zpracované heslo je použito sloveso „viz“, psáno obyčejným řezem; nové adresné heslo je psáno tučným řezem.

Obdobné je to při doporučení na příbuzné heslo, které jednak může přispět k širšímu výběru při překládání a jednak nabízí možné synonymum; k tomu slouží sousloví „viz též“, psáno obyčejným řezem.

down-spout viz **down-pipe**

kopule cupola, dome, viz též **báň**

Označení termínů podle jazykových oblastí

Termíny, které se používají pouze ve Velké Británii, jsou za posledním slovem označeny zkratkou (*GB*). Termíny používané pouze ve Spojených státech amerických jsou označeny (*US*):

úřad památkové péče monument protection authority (*GB*), historic preservation office (*US*)

Zkratky za českými výrazy znamenají, že anglické heslo má ve Velké Británii jiný význam než v USA:

left-hand door levé dveře (*GB*), pravé dveře (*US*)

vybavení staveniště site equipment, construction aids (*US*)

Uvedený příklad naznačuje, že výraz bez jazykové zkratky (site equipment) se používá ve Velké Británii i v USA, kdežto výraz se zkratkou (construction aids) se uplatňuje pouze v USA.

Pokud se v hesle vyskytuje řada výrazů, používaných v jedné jazykové oblasti, na konci řady je oblast označena zkratkou (*všeGB*) nebo (*všeUS*). Výrazy v řadě bez označení jsou používány v obou oblastech:

žlab, liniový odvodňovací drainage channel, linear drainage, drain strip (*všeGB*), line drainage, drain channel (*všeUS*), linear channel, slot drain

Použité zkratky oborů

<i>archit.</i>	architektura
<i>div.</i>	divadla
<i>dřev.</i>	dřevěné prvky, dřeviny
<i>ekon.</i>	ekonomika a stavění
<i>el.</i>	elektrotechnika
<i>fyz.</i>	fyzika
<i>geod.</i>	geodezie
<i>geol.</i>	geologie
<i>geom.</i>	geometrie
<i>hovor.</i>	hovorově, vágně
<i>chem.</i>	chemie
<i>konstr.</i>	konstrukce
<i>let.</i>	letišťe
<i>sil.</i>	silniční stavby
<i>výp.</i>	výpočetní technika
<i>zdr.</i>	zdravotnické stavby
<i>zemd.</i>	zemědělské stavby
<i>žel.</i>	železniční stavby
<i>EU</i>	termín v dokumentaci Evropské unie
<i>GB</i>	termín používaný ve Velké Británii
<i>US</i>	termín používaný v USA
<i>n.</i>	nebo, neboli, a/nebo

Anglicko-česká část

A

A-frame house dům se sedlovou střechou k zemi

~ **pole** podpora tvaru A

~ **scale sound level** hladina hluku A

~ **weighted sound level** A-hladina akustického výkonu

abacus abakus (*archit.*)

abate otesávat; tepat

abatement zmenšený rozměr dřeva (*po řezu*); odpad (*při tesařské práci*)

abatjour abažúr; pohyblivá žaluzie; stínítko

abbey opatství (*sidlo, klášter*)

ablution fitting mycí fontána, mycí žlab, nádrž pro obřadní omývání

abode bydlíště

abrasive cloth brusné plátno

abreast parlour boxová dojírna, příčná dojírna

abscissa axis vodorovná pořadnice; vodorovná úsečka

absolute elevation absolutní výšková kóta

absolute height spot absolutní výšková kóta

absorbing capacity for heat tepelná jímavost, tepelná akumulace, pohltivost tepla

absorbing well vsakovací studna

absorptance činitel pohlcování (*světelného toku*), výsledek absorpce

absorption capacity schopnost absorpce, (*pro vodu*) nasákavost

absorption field drenážní podmok

absorptive form zabudované bednění, ztracené bednění (*hovor.*)

abstract of title výpis z knihy nemovitostí

abutment opěra, podpěra, opěrný pilíř; průnik střechy a zdi; napojení na stěnu, spoj u stěny; patka (*klenby*)

~ **piece** tesařský práh, práh (*dřevěné kostry*)

~ **pier** opěra, krajní pilíř, krajní podpora

~ **wall** opěra, opěrná stěna (*konce mostu*)

abutting stykový; tupý sraz

acanthine akantový

acanthus akant, akantový list (*archit.*)

accelerated growth centre centrum soustředěné výstavby (*archit.*)

accelerated weathering chamber komora urychleného účinku povětrnosti (*zkušební*)

accelerator urychlovač (*např. přísada pro tuhnutí*)

accentuated zdůrazněný (*členící prvek*)

acceptance přejímka

access přístup; údržbářská dvířka, poklop; chodba mezi pokoji

~ **balcony** pavlač

~ **door** poklop (*v podlaze*)

~ **eye** čisticí otvor, kontrolní otvor

~ **floor** dvojíta podlaha, otevírací podlaha (*montážní*)

~ **hatch** výlez (*na půdu*)

~ **panel** přístupová dvířka

~ **ramp** nájezdová rampa

accessibility přístupnost

accident and emergency department

úrazové oddělení

accidental load nahodilé zatížení, mimořádné zatížení

accommodation přizpůsobení; ubytování; bydlíště

accordion harmonikový, skládací (*dveře, přička*)

accouple spráhomat (*konstrukční prvky*)

accouplement sdružení (*dvou sloupů, pilastrů apod.*); sprážení; dřevěná vzpěra; dřevěné táhlo

accretion of land zvětšení území (*přirozené*)

accumulated temperature difference denostupeň

accumulator plant akumulátorovna

accumulator tool aku(mulátorové) nářadí

acid embossed glass leptané sklo (*kyselinou fluorovodíkovou*)

acid lining kyselá vyzdívká (*pece*)

acid-proof kyselinovzdorný

acoustic zvukový, akustický (*vlastnost*); viz **acoustical**

~ **attenuation index** míra útlumu hluku

~ **brick** zvuk pohlcující cihla (*perforovaná*)

~ **compliance** akustická poddajnost

- ~ **enclosure** reproduktorová soustava
- ~ **impedance** zvukový odpor, akustická impedance
- ~ **jar** dutinový rezonátor, (vestavěná) rezonující nádoba
- ~ **mean absorption coefficient** střední činitel zvukové pohltivosti
- ~ **paint** nátěr nesnižující zvukovou pohltivost (*podkladu*)
- ~ **tile** podhledová deska (*akustického stropního podhledu*), zvukoizolační deska
- acoustical** akustický (*konstrukce, přístroj*); viz **acoustic**
- ~ **baffles** akustické zástěny, zvukové pohlcovače
- ~ **compliance** akustická poddajnost
- ~ **glass** sklo s plastovým jádrem; skleněná stěnová tvarovka (*luxfera*)
- ~ **isolating panel** akustická předstěna
- acoustician** akustik
- acoustics** akustika
- acquisition of land** zábor území
- acre** akr (4 046,87 m²)
- acreage** plošný obsah v akrech
- acropodium** podstavec (*plastiky*)
- acropolis** akropole
- acroterion** akrotérie (*archit.*)
- acroterium** akrotérie (*archit.*)
- acrylic** akrylový; akrylát
- act curtain** meziaktová opona, přestávková opona (*div.*)
- act-drop** meziaktová opona, přestávková opona (*div.*)
- act in unison** spolupůsobit
- act of God** živelní událost, vyšší moc
- actinic glass** sklo pohlcující záření (*ultrafialové, infračervené*)
- action** zatížení, přímé a nepřímé zatížení
- ~ **area** území připravované k výstavbě
- ~ **area plan** územní projekt, podrobný územní plán
- active** aktivní, účinný
- ~ **leaf** otevíravé křídlo (*u dvoukřídlových dveří*)
- ~ **line** čára obrysu, čára hrany
- ~ **machine shop** aktivní dílna, horká dílna (*jaderné elektrárny*)
- ~ **mass damping** tlumení hmotou (*proti rozkmitání*)
- activity room** herna (*v mateřské škole*)
- activity space** užitný prostor
- actual** skutečný, současný
- ~ **evapotranspiration** skutečná evapotranspirace
- ~ **load** užitné zatížení, skutečné zatížení
- ~ **size** skutečný rozměr, skutečná velikost
- actuator** ovladač (*tyčový*)
- ~ **plate** ovládací tlačítko
- acuminated** (*gotický*) zahrocený (*archit.*)
- acute arch** lomený oblouk
- Adam-style** adamovský styl (*bratři Adamové – 18.stol.*)
- adamant plaster** rychle schnoucí sádrová omítka
- adaptation** přizpůsobení, adaptace, stavební úprava
- ~ **reuse** přestavba do nové funkce (*se zachováním architektury*)
- adapter** příložka, nástavec; rozvodka
- ~ **plug** rozvodná zástrčka
- adaptive use** restrukturační, adaptace, přestavba do nové funkce, konverze
- added reinforcement** přidavná výztuž
- added reinforcing bar** přidavný výztužný prut, příložka
- addenda** dodatečná změna (*nabídkové dokumentace investorem*)
- adding text** vložení textu (*výp.*)
- addition** připojení; příměs; přístavba, rozšíření (budovy); přístavek
- additional reinforcement** přidavná výztuž
- additional storey** nástavba
- additive** přidavný; přísada (*např. do betonu*)
- addorsed** zády k sobě (*hlavice*)
- address side** uliční strana, hlavní průčelí
- adds** hrubé výměry (*ekon.*), celková výměra (*včetně otvorů*)
- adherence** přilnavost, adheze
- adherend** lepený prvek
- adhesion** přilnavost, přidrženost, adheze

~ **tension** odpor proti odtržení
adhesive lepidlo; pojivo; adhezní, lepidlý, lepicí, přílnavý
 ~ **strength** pevnost v přílnavosti
 ~ **tape** lepicí páska
adiabatic neprostupný pro teplo, bez ztráty tepla, adiabatický
adit vchod, vstup
adjudication rozpočtová přírážka
adjustable nastavitelný, seřiditelný, přestavitelný
 ~ **brick** vyrovnávací cihla
 ~ **drawing table** stavitelný rýsovací stůl nebo prkno
 ~ **key** (*dveřní*) klíč s nastavitelným trnem; klíč pro posuvné dveře
 ~ **pliers** posuvné kleště, sika kleště
 ~ **spanner** posuvný klíč (*francouzský*)
 ~ **triangle** stavěcí trojúhelník (*rýsovací*)
 ~ **wrench** francouzský klíč, posuvný kosoúhlý klíč
adjuster stavěcí šroub, rektifikační šroub, šroubový napínač
adjustment seřízení, nastavení, rektifikace
 ~ **load** dovolené zatížení
 ~ **of gauge** kalibrování měřidla
admission přístup, vstup; přívod
 ~ **gate** vstupní brána (*stadionu, areálu*)
 ~ **office** přijímací kancelář
admissions příjem (*nemocnice*)
admitting pipe přívodní trubka
admixture přísada, příměs (*k základním složkám*)
adobe vepřovice, hliněná tvárnice, nepálená cihla; hlinitanová zemina (*k výrobě nepálených cihel*)
Adriatic datum jadranský výškový systém
adsorb adsorbovat, povrchově zadržovat
adsorption adsorpce, vázání plynu n. kapaliny (*na tuhém povrchu*)
advance postup; hloubení
 ~ **booking-office** předprodejní pokladna
 ~ **boring** předvrtávání
 ~ **timbering** hnané pažení
 ~ **workings** přípravné práce

advancing colour (*dojmově*) přibližující barva, zvětšující barva
advancing load stress napětí od dynamického namáhání
advection advekce, přenos tepla vodorovným prouděním vzduchu
adventure park zážitkový park
advertisement curtain reklamní opona (*div.*)
advertising display reprezentační výstavka
advertising sign reklamní tabule, reklamní štít
adze teslice; tesat teslicí
aedicule edikula (*archit.*)
aedicated window okno s reliéfním štítkem
aerate větrat; provzdušňovat, kypřit
aerated provzdušněný
aerator provzdušňovač, perlátor
aeremia kesonová nemoc
aerial vzduchový; nadzemní, visutý; letecký; anténa
 ~ **cableway** visutá lanovka (*se dvěma sloupy*)
 ~ **infrared thermography** letecká termografie
 ~ **ladder** výsuvný žebřík (*pojízdný*)
 ~ **lift** pohyblivé lešení
 ~ **mast** anténní stožár
 ~ **perspective** malířská perspektiva
 ~ **railway** visutá lanovka
 ~ **ropeway** visutá lanovka
 ~ **structure** nadzemní konstrukce
 ~ **tramway** lanovka, visutá (*kabinová*) lanovka
 ~ **transfer bridge** transbordér, zvedací přívoz
aeroconcrete pórobeton
aerodrome místní (*sportovní*) letiště
aeroembolism kesonová nemoc
aerogel lehčený vápenokřemičitý aerogel (*průhledný*)
aerograph malířská stříkačka; stříkácí pistole
aeronautical beacon letecký maják
aeronautical ground light letecké pozemní návěstidlo
aeruginous měděnkovitý
aesthetic consideration estetické hledisko

affordable housing (*sociálně*) přístupné bydlení

African africký

~ **blackwood** senegalský eben (*dřev.*)

~ **cedar** Guarea cedrata, bossé (*dřev.*)

~ **ebony** eben africký (*dřev.*)

~ **mahogany** Khaya ivorensis, acajou (*dřev.*)

~ **rosewood** bubinga (*dřev.*)

~ **walnut** Lovoá klaineana, dibétou (*dřev.*)

afirmosia afirmosia (*dřev.*)

after hours depository noční trezor

after-touch retušování, přemalování

agba agba (*dřev.*)

aged persons' home domov pro seniory

ageing resistance odolnost vůči stárnutí

agent of the site stavbyvedoucí

agglutination klížení, lepení

aggregate kamenivo, štěrk, štěrkopísek;

plnivo (*do betonu*); přísada (*do směsi*);

agregát, seskupit

~ **coarse** nadsítný štěrk

~ **faced** (*povrch*) s lícovým kamenivem (*kačirkem*)

~ **faced concrete** předsádkový beton, beton s lícovým kamenivem

aggregates kamenivo; přísady (*do směsi*)

agitating lorry autodomíchač

agitating truck autodomíchač

agitation míchání, promíchání, třepání, protřepání

agitator míchačka, mixér (*na nátěrové hmoty*); hřeblo

~ **truck** nákladní auto s míchacím zařízením, autodomíchač

agraffe zdobený závěrový klenák, agrafa, reliéfní závěrný klenák

agreement dodavatelsko-odběratelská dohoda

agreement on contract smlouva o dílo

agricultural zemědělský

~ **drain** drenážní trubka, trativodka

~ **pipes** drenážní trubky

agro-town zemědělské město

aid door postranní dveře

aided construction subvencovaná stavba, podporovaná výstavba

aiguille vrták do zdiva

aimed směřovaný (*např. odvodnění*)

air vzduch; tah; větrat; sušit na vzduchu; pneumatický

~ **air heat recovery exchanger** výměník tepla (*vzduch-vzduch*)

~ **and-water induction air conditioning** indukční kombinovaná klimatizace (*vzduch-voda*)

~ **blast cleaning** čištění stlačeným vzduchem

~ **bleeder** odvzdušňovací otvor

~ **brick** děrovaná cihla (*s větracími kanálky*)

~ **brush** stříkácí pistole

~ **change rate** činitel výměny vzduchu

~ **conditioned** klimatizovaný

~ **conditioner** klimatizační jednotka, klimatizátor

~ **conditioning** klimatizace, úprava vzduchu

~ **conditioning plant** zařízení na úpravu vzduchu, klimatizační zařízení

~ **conditioning system** klimatizační systém, klimatizace

~ **conditioning system with perimeter heating** klimatizace kombinovaná s vytápěním

~ **conditioning system with terminal heaters** klimatizační systém s koncovými výměníky

~ **conditioning unit** klimatizační jednotka

~ **cooled condensing air conditioner** klimatizátor se vzduchem chlazeným kondenzátorem

~ **curtain n. door** vzduchová clona (*vchodová*)

~ **distribution** rozvod vzduchu

~ **douche** vzduchová sprcha

~ **drain** vzduchovod, větrací kanál

~ **dry** sušit na vzduchu; sušit za provozních podmínek

~ **entrained** provzdušněný

~ **escape** odvětrávací, odvzdušňovací

~ **escape vent** odvětrávací otvor (*ploché střechy*)

~ **exchange** výměna vzduchu (*v místnosti*)

- ~ **exhauster** ventilátor
- ~ **formed** tvarovaný nafukovací formou
- ~ **gap** vzduchová mezera
- ~ **gun** stříkáč pistole
- ~ **handling equipment** vzduchotechnické zařízení
- ~ **handling unit** vzduchotechnická jednotka
- ~ **hardening lime** vzdušné vápno
- ~ **heating** teplovzdušné vytápění, vytápění teplým vzduchem
- ~ **heating collector** sluneční kolektor na přímý ohřev vzduchu
- ~ **house** nafukovací objekt
- ~ **inflated structure** konstrukce nesená nafukovacími prvky
- ~ **ion** aeroion, vzdušný iont
- ~ **level** vodováha, libela
- ~ **light troffer** osvětlovací a vzduchotechnická stropní kazeta
- ~ **lime** vzdušné vápno
- ~ **lock** těsnění proti provzdušnosti; vyrovnávací předsíň (*přetlakové haly*); vzdušnice (*kesonu*)
- ~ **main** hlavní vzduchovod, hlavní potrubí na stlačený vzduch
- ~ **pocket** respirační vzduchová dutina; vzduchové hnízdo (*v betonu*)
- ~ **purge valve** odvzdušňovací ventil
- ~ **purifier** čistič vzduchu, filtr vzduchu
- ~ **raid shelter** protiletectký kryt
- ~ **release valve** odvzdušňovací ventil
- ~ **rights** právo využití prostoru nad nemovitostí
- ~ **riveter** nýtovačka na stlačený vzduch
- ~ **seal** těsnění proti provzdušnosti; vzduchová clona
- ~ **shaft** větrací šachta, zavzdušňovací šachta, světlík, anglický dvorek
- ~ **shower** vzduchová sprcha
- ~ **slaked lime** hašené vápno (*za sucha*)
- ~ **slaking** dohašování (*vápna v omítce*)
- ~ **space resistance** tepelný odpor vzduchové vrstvy
- ~ **spade** pneumatická lopata
- ~ **stabilized structure** přetlaková konstrukce, pneumatická konstrukce
- ~ **supported structure** konstrukce nesená přetlakem vnitřního prostoru (*interiéru*)
- ~ **terminal** stanoviště letištních autobusů (*ve městě*); odbavovací budova (*na letišti*)
- ~ **termination network** bleskosvodná síť
- ~ **test** zkouška (potrubí) tlakem vzduchu
- ~ **to-air heat-transmission** prostup tepla (*konstrukce*)
- ~ **to-air resistance** odpor při prostupu tepla, tepelný odpor průchodu (*plošný*)
- ~ **trap** sifon, vodní uzávěr
- ~ **valve** vzduchový ventil, větrací ventil, odvzdušňovací ventil, vzdušník
- ~ **vent** větrací otvor, větrací potrubí, odvzdušňovací kanálek
- ~ **void** vzduchová bublina (*v betonu*), vzduchová dutina
- ~ **void ratio** poměr objemu pórů k objemu zrn
- ~ **wall** vzduchová clona
- ~ **washer** pračka vzduchu
- ~ **water air conditioning system** klimatizace „vzduch-voda“
- ~ **way** větrací kanál, větrací šachta; provětrávaná vzduchová mezera
- airbeam** nafukovací žebro
- ~ **building** žebrový nafukovací objekt
- airborne** šířený vzduchem, vznikající ve vzduchu; letadlový
- ~ **sound** zvuk vedený vzduchem
- ~ **sound insulation** izolace proti zvuku šířenému vzduchem
- ~ **sound insulation efficiency** relativní vzduchová neprůzvučnost
- ~ **sound transmission** přenos zvuku vzduchem
- ~ **sound transmission loss** stupeň vzduchové neprůzvučnosti
- aircraft** letadlo
- ~ **gate** odletová nástupní hala, odletová brána
- ~ **parking (place)** stání letadel, stojánka
- ~ **stand** stání letadla, stojánka

airdrex system rozpojování hornin stlačeným vzduchem

airdrome místní letiště, malé letiště

airfield účelová letištní plocha (*sportovní, vojenská*)

airform nafukovací forma

airie nedostupné obydlí

airing větrání; provzdušňování; sušení na vzduchu

~ **rack** sušák (*na prádlo*)

airport letiště (*dopravní*)

airport control tower řídicí věž (*let.*)

airproof vzduchotěsný, neprodyšný

airship hangar hangár pro vzducholod'

airside (area) provozní prostor letiště, strana objektu navazující na letištní plochu

airspace vzdušný prostor, (*izolující*) vzduchová vrstva, vzduchová mezera (*ve dvojskle*)

airstrip vzletová a přistávací dráha (*bez staveb*) (*let.*)

airticket counter letenková přepážka

airtight vzduchotěsný, neprodyšný

airway provětrávací vzduchová mezera; vzduchovod

aisle ulička (*v hledišti*); boční chrámová loď

~ **frame construction** trojtrakt s úzkými krajními trakty

~ **post** sloup mezi loďmi n. trakty

~ **roof** pultová střecha

~ **wall** boční zeď

aisled hall (chrámový) stejnolodní prostor, halový prostor

aisler zdivo z kamenných kvádrů

aisleway ulička (*v zařízení interiéru*)

aiwan ajván (*archit.*)

akari lamp papírová skládací lampa, japonská lucerna

Akita cedar kryptomerie japonská (*dřev.*)

akroterion akrotérie (*archit.*)

akyrim manýra, použití napodobeniny

akyristic nepravý, manýrový

alabaster alabastr; jemná štukatérská sádra, alabastrová sádra

~ **glass** mléčné sklo

albedo součinitel odrazu, albedo

alclad obložený hliníkem, anodicky pohliníkováný

alcove výklenek, přístěnek, alkovna

alder olše

alehouse pivnice, hospoda

algorithmic architecture počítačová organická architektura (*výp.*)

aliasing nespojitost, zubatost (křivky) (*výp.*)

align uspořádat (*podle určitého řádu*), vyrovnávat (*do přímky*); seřizovat (*přístroj*)

aligned section view rozvinutý řez

alkali-proof odolný proti louhům

alkyd plastic alkyd

all celý, úplný

~ **air air conditioning system** vzduchový klimatizační systém, klimatizace „vzduch-vzduch“

~ **air conventional A.C. system** tradiční klimatizační zařízení

~ **air multizone A.C. system (tradiční)** zónová klimatizace

~ **glass wall** skleněná stěna, celozasklená stěna

~ **heart** jádrové dřevo

~ **in aggregate** netříděné kamenivo

~ **in contract** zakázka na klíč

~ **reheat A.C. system** klimatizace s dodatečným ohřevem

~ **veneer construction** dýhová překližka

~ **water air conditioning system** vodní klimatizační systém, klimatizace „voda-voda“

~ **weather-resistant (celoročně)** odolný proti povětrnosti

~ **year air conditioning** celoroční klimatizace

~ **you-can-eat buffet** bufet s volnou konzumací, švédský stůl

Allen head screw imbusový šroub

Allen key n. **wrench** imbusový klíč

alley alej, stromořadí; (*úzká*) ulička, průchod (*např. mezi domy*); průjezd n. podjezd (*domem*); kuželník, bowling (*stavba*)

alleyway (úzká) ulička, průchod (*např. mezi domy*) (*US*)

alligator drtič kamene

~ **cracking** vlasové trhlinky

~ **shears** pákové nůžky (*na plech*)
 ~ **wrench** klíč na trubky, „aligátor“
alligatoring „krokodýlí kůže“ (*nátěru*)
allotment rozdělení, parcelace; parcela, pozemek (*přídělený*); zahrádka (*v zahrádkářské kolonii*); záhumenek
 ~ **garden** zahrádka (*v zahrádkářské kolonii*)
 ~ **gardening** zahrádkářství
 ~ **allowable** dovolený, přípustný
 ~ **bearing capacity** dovolené namáhání základové půdy
 ~ **bearing stress** dovolené namáhání
 ~ **stress design** navrhování podle dovolených namáhání
allowance nadmíra, přídavek (*na opracování*)
alloy slitina; legovací prvek
almemar almemor, bema (*archit.*)
almond mandlovník (*dřev.*)
almshouse dům pro chudé
aloring chrámová atika, zaatikový ochoz
alpha gypsum pevná sádra
alpine alpinka, vysokohorská rostlina
 ~ **finish** (*nehlazená*) hrubá stříkaná omítka
 ~ **garden** skalka, alpinka
 ~ **plants** alpinky, skalničky (*rośliny*)
altar oltář; obřadní stůl
 ~ **piece** oltářní skříň
 ~ **platform** oltářní pódium
 ~ **~rail** zábradlí před oltářem, chórová přepážka
 ~ **table** n. **mensa** n. **slab** n. **stone** oltářní mensa, oltářní stůl
 ~ **wings** křídla oltářní skříň
altarpiece výtvarné dílo u oltáře
alteration změna, stavební úprava, přestavba
alternates přípočet nebo odpočet ceny dodávky (*při změně v dokumentaci*)
alternating coursed ashlar kvádrové zdivo se střídavými tloušťkami vrstev
alternating tread stair schody s prostrídanými stupni, mlynářské schody
altimetric point výškový bod
altimetry výškopis, měření výšek
altitude výška (*nad povrchem Země*), výšková kóta
aluminium hliník

aluminized pohliníkováný
aluminizing (*tepelné*) hliníkování
aluminous cement hlinitanový cement
aluminum hliník
aluminum foil hliníková fólie, alobal (*obch. název*)
alure ochoz na zdi, atikový ochoz
alveole přihrádka (*regálu*)
ambient light rozptýlené osvětlení (*modelu*) (*výp.*), základní osvětlení (*výp.*)
ambo ambona, řečniště, kazatelna
ambry svatostánek
ambulatory chórový ochoz, ochoz v apsidě; ochoz na galerii (*div.*); krytý chodník
amenity pohodlí, komfort; hygienické zařízení, toaleta; zařízení pro pohodlí veřejnosti, společenské vybavení; výhodná poloha, příjemné umístění, krásné okolí; rekreační
 ~ **buildings** budovy občanského vybavení
American americký
 ~ **basement** (*napůl*) zapuštěný suterén
 ~ **bond** běhounová vazba se 4. až 10. vrstvou vazákovou
 ~ **Indian architecture** indiánská architektura
 ~ **Institute of Architects (AIA)** Svaz architektů USA
 ~ **National Standards Institute (ANSI)** Normalizační ústav USA
 ~ **plane (tree)** platan západní (*dřev.*)
 ~ **Society for Testing & Materials (ASTM)** Americká společnost pro zkoušení a materiály
 ~ **Society of Civil Engineers (ASCE)** Americká společnost stavebních inženýrů
 ~ **Society of Heating, Refrigerating and Air-Conditioning Engineers (ASHRAE)** Americká společnost inženýrů z oboru vytápění, chladírenské a klimatizační techniky
 ~ **Southern (Yellow) Pine** borovice americká (kadidlová n. Elliotova n. bahenní n. lysá) (*dřev.*)
 ~ **Standard wire gauge (ASWG)** rozměr drátu podle normy USA

- ~ **Standards Association (ASA)** Americký normalizační ústav
- ~ **sycamore** platan západní (*dřev.*)
- amoebic form** amébový tvar, blob
- amoretto** amorek
- amorphous architecture** amorfni architektura, blob
- amortizement** kosina, pultová stříška (*opěráku*)
- amphidistyle** dvojitý antový chrám
- amphiprostyle** amfiprostylos (*archit.*)
- amphitheater** amfiteátr
- amplitude decrement factor** útlum výkyvů, teplotní útlum
- amusement arcade** veřejná herna
- amusement park** zábavní park
- anaglyph** plastika, reliéfní ornament; anaglyf
- anaglypta** vysoký reliéf (*tapety*)
- analysis of section** posouzení průřezů
- analysis of structures** statický výpočet
- analyst** analytik, laborant
- anchor** kotva (*lodní i jako konstrukční prvek*); kotvení, svory; kotvit
- ~ **block** zemní kotva, kotevní blok, zemní táhlo
- ~ **cone** kotevní kuželík, kotevní čelist
- ~ **cup** kotevní zvon
- ~ **dart** šipkový článek (*vejcovce*) (*archit.*)
- ~ **pile** kotevní pilota, kotevní pilíř
- ~ **plate** kotevní deska
- ~ **slot** kotevní drážka
- ~ **strap** kotevní třmen
- anchorage** kotvení; připevnění; kotviště; zařízení pro kotvení předpinací výztuže; zemní kotva
- anchorage plate** kotevní deska
- Ancient** antický, starověký
- ~ **lights** okna s právem přístupu světla
- ~ **monument** památkový objekt (*stavební, přírodní*)
- ~ **Roman architecture** architektura antického Říma
- ~ **Egyptian architecture** architektura starověkého Egyptu
- ~ **Greek architecture** architektura antického Řecka
- ancillary** doplňkový, pomocný
- ancillary building** pomocná budova, budova pomocných provozů; depandance
- ancillary shoring** (*šikmé*) podchycující vzpěry
- ~ **rooms** příslušenství (*bytu*)
- ancon** kamenná konzola (*nesoucí markýzu n. římsu*), ankona; (*dopravní*) výčnělek kamene; kamenická skoba
- andiron** železný kozlík (*u krbu*)
- Andrew's cross** Ondřejův kříž
- anechoic** bezdozvukový, bezodrazový
- angel beam** zdobené krátce (*otevřeného krovu*)
- angle** úhel; roh, nároží; kout; (*ostrá*) hrana; úhelník (*ocelový*)
- ~ **brace** tužení rámu, pásek
- ~ **buttresses** dvojice nárožních opěráků (*v pravém úhlu*)
- ~ **clip** úhelníková příložka (*na konci stojiny*)
- ~ **column** rohový sloup
- ~ **dozer** boční shrnovač
- ~ **dunting** rýhování, šalírování, rázování
- ~ **fillet** koutové zaoblení; koutový náběh
- ~ **float** koutové hladítko, koutová omítkašská šablona
- ~ **gauge** úhломěr
- ~ **iron** úhelník
- ~ **knee-brace** tužující pásek (*kolmého spoje*), koutová diagonála
- ~ **newel** rohový sloupek schodišťového zábradlí
- ~ **of a heaped surface** sypaný úhel
- ~ **of friction** úhel tření
- ~ **of light obstruction** úhel zastínění objektem
- ~ **of natural dip** přirozený úhel sklonu
- ~ **of rake** úhel sklonu (*hledišťě*)
- ~ **of repose** n. **rest** přirozený úhel sklonu, sypaný úhel (*míra svažítosti půdy*)
- ~ **of shear** smykový úhel, střihový úhel; úhel pevnosti ve smyku
- ~ **of wall friction** úhel tření mezi zeminou a stěnou, úhel vnějšího tření

~ **paddle** rohové hladítko, koutová špachtle
 ~ **parking** šikmé parkování
 ~ **pipe** oblouková tvarovka, kolenová trubka, oblouk (*potrubí*)
 ~ **plane** (*hoblík*) římsovnik; koutová zednická škrabka
 ~ **plow** (*lomené*) koutové omítkové hladítko
 ~ **shaft** rohový profil (*ozdobný*)
 ~ **staff** lať chránící roh omítky, nárožník
 ~ **tie** úhlová rozpěra; pozednicová výztuha u valby
 ~ **tile** hřebenáč; rohová tvarovka
 ~ **tub** čtvercová vana, koutová n. rohová vana (*s úhlopříčnou nádrží*)
 ~ **valve** rohový ventil
angled dock šikmá nakládací rampa, pilová nakládací rampa
angled housing (*lemovací střešní*) manžeta
angled stair (*půdorysně*) lomené schodiště
angledozer angldozer
anglet spára průřezu V
angling dozer angldozer
Anglo-Saxon Architecture anglosaská architektura
angular úhlový; nárožní
 ~ **step** kosý stupeň (*schod*)
angularia krajní akrotérie
angulation půdorysné zalomení (*římsy ap.*)
anhydrous gypsum plaster zvolna tuhnoucí sádra (*z bezvodého síranu vápenatého*)
anhydrous lime pálené vápno, nehašené vápno (*z čistého vápence*)
anilox roll aniloxový válec (*pro přenos rytiny*)
animal fur houně (*předložka, závěs*)
animal house chlév, stáj
animal quarter vivárium
Animate architecture architektura rozpočítaných oblých forem
animated films studio trikové studio
animation animace (*výp.*)
animation studio trikové studio
anisometric perspective pravoúhlá trimetrie
ankh cross závěsový kříž, egyptský kříž
annealed glass ploché sklo (*netvrzené*) žíhané sklo, chlazené sklo

annealed wire (*tepelně*) žíhaný drát; vázací drát
annex přístavba; (*hotelová*) depandance; přidružená obec; připojit
annexation zábor
annotation poznámka (*na výkrese*)
announcer studio (*televizní*) hlasatelna
annual amount of condensed water vapour roční zkondenzované množství vodní páry
annual mean temperature průměrná roční teplota
annual ring letokruh
annular prstencový; mezikružný
 ~ **nail** hřebík s kosými prstenci (*proti vytlačení*)
 ~ **vault** valená klenba kruhového půdorysu
annulet anulus (*dórský*); prstenec na dřívku (*románského sloupu*)
annulus mezikružní
annunciator vizuální hlásič; návěstní deska (*např. v hotelu*)
anodized aluminium anodicky oxidovaný hliník, eloxovaný hliník
ansate cross egyptský kříž, závěsný kříž (*archit.*)
answering machine záznamník (*el.*)
answerphone záznamník (*el.*)
anta pilastr (*samostatně řešený*), anta (*archit.*)
 ~ **cap** hlavice anty
ante-solarium balkon na slunné straně, přístřešek obrácený ke slunci
ante-venna stínící stříška, markýza; slunolam
antecabinet předpokoj
antechamber předpokoj, předsíň, čekárna
antechapel předsíň kaple
antechurch přídativní lodi na západní straně (*chrámu*)
antefix(a) antefixa (*archit.*)
antemural vnější opevnění (*hradu*)
antenate nartex (*archit.*)
antenna shield (*laminátový*) kryt televizní antény
antepagmenta antepagmentum (*archit.*)
antependium antependium, zdobení oltářní mensy
anteport venkovní dveře

anterides (*antické*) opěráky (*archit.*)
anteroom předpokoj, předsín, čekárna, vstupní hala
anthemion antemion (*archit.*), zimolez
anti- proti-
 ~-**actinic glass** sklo pohlcující teplo (*infračervené záření*)
 ~-**bandit** odolný vloupání
 ~-**capillary groove** drážka proti vzlínání
 ~-**climb paint** (*neschnoucí*) nátěr proti přelézání
 ~-**crack** protitřhlinový
 ~-**glare louvres** žaluzie proti oslnění
 ~-**graffiti** (*úprava*) proti graffiti
 ~-**intruder** úderuvzdorný (*testovaný sekýrou*)
 ~-**noise screen** protihluková stěna n. bariéra
 ~-**sag** omezující průhyb, proti průhybu
 ~-**sag bar** věšadlo, svislé táhlo (*omezující průhyb*)
 ~-**vandal** úderuvzdorný (*testovaný koulí*)
 ~-**vandal screw** neodšroubovatelný šroub
 ~-**walk block** vložka proti posunu (*skleněné tabule*)
antialiasing potlačení zubatosti, vyhlazení nespojitosti (*výp.*)
antic (work) drolerie, figurální doplněk (*archit.*)
antichecking iron ocelové ztužení proti praskání (*konce dřeva*)
anticlasic antiklastický
anticline antiklinála
anticlockwise proti směru otáčení hodinových ručiček, levotočivý
anticorrosive paint ochranný nátěr proti korozi
anticum antikum (*archit.*)
antinode kmitna
antique antika; antikvita, starožitnost; patinovat
 ~ **finish** úprava napodobující starožitnost
 ~-**glass pane** čočkovitá vitráž, vitráž z malých tabulek
antiquity starověká památka, starobylost
antireflecting layer protiodrazová vrstva, antireflexní vrstva

antirust chránící před rezavěním
antiseismic odolný proti zemětřesení
antisiphon trap vzdušný a vodní lapač, vzdušný a vodní uzávěr (*sifon*)
antiskid protiskluzový, protismykový
antistatic antistatický
antistripping agents adhezivní přísady
antiwear protection protiotěrová ochrana, ochrana proti opotřebení
apartment byt (*US*); řada salonů (*GB*); nájemný (*bytový*) dům (*US*)
 ~-**hotel** penzion, hotelový dům (*s apartmány*)
apex vrchol (*oblouku, tělesa apod.*)
 ~ **arch lintel** lomený překlad (*tvaru ^*)
 ~ **stone** vrcholový kámen (*štítu*)
aphytal profundál (*archit.*)
apiary včelín
apophyge náběh (*sloupového dřívku*), apofysis, převodka (*archit.*)
apotrophaic apotropeský (*démon, grimasa*)
apotrophaic image ochranná hlava (*plastika*)
apparatus přístroj; nářadí (*dětského hřiště, tělocvičny*)
 ~ **storage** sklad tělocvičného nářadí, nářadovna (*tělocvičny*)
apparent angle of internal friction zdánlivý úhel vnitřního tření
apparent density hustota včetně dutin, (*sypná*) objemová hmotnost
apparent sound reduction index stavební neprůzvučnost
apparent specific gravity poměrná tíha (*k tíze vody*)
appendage (*nenosná*) přistavěná konstrukce
appentice přístavek (*s pultovou střechou*)
appliance přístroj, zařízení; spotřebič (*domácí*)
appliance panel rozvodná deska, pojistková skříň
application použití; nanášení (*nátěru, malty, lepidla*); žádost (*písemná*)
 ~ **for building permit** žádost o stavební povolení
 ~ **for planning permission** žádost o stavební povolení
 ~ **of load** zatěžování, namáhání

applied užitý, aplikovaný, nasazený, působící; nanesený (*nátěr, lepidlo*)

~ **art** užité umění

~ **column** polosloup

~ **load** působící zatížení

~ **mechanics** aplikovaná mechanika, užitá mechanika

~ **stop** dorazová lať (*polodrážka zárubně*)

applied drafting kreslení se samolepicími symboly

apply používat, upotřebit; nanášet (*nátěr, maltu, lepidlo*)

appointed architect odpovědný projektant

appraisal (*úřední*) odhad hodnoty

~ **surplus** rozdíl mezi současnou hodnotou a hodnotou zaknihovanou (*účetní*)

appraiser odborný odhadce, úřední odhadce (*ceny nemovitosti*)

apprentice training centre odborné učiliště

approach přístup, příjezd; propočet (*ekon.*)

~ **bank** příjezdový násyp, příjezdová rampa

~ **zone** zóna přiblížení (*let.*)

approval of building kolaudace stavby

approval procedure schvalovací řízení

approval proceeding schvalovací řízení

approval testing schvalovací zkouška

apron ochranný plech, kryt, parapetní prkno; lub stolu; odbavovací plocha letadel a stojánka (*let.*); předscéna, proscénium (*div.*); zástěra (*podokenní ozdoba*)

~ **(stage)** vysunutě jeviště, alžbětinské jeviště; proscénium, rampa (*div.*)

~ **conveyor** deskový dopravník, článkový dopravník

~ **flashing** ochranný plech, lemování (*komína*), oplechování náběhu (*na zeď, komín*)

~ **piece** podestový nosník (*dřevěný*)

~ **rail** dveřní vlys (*příčník*) se zámkem

~ **space** zajižďecí prostor (*k stání*)

~ **taxiway** pojižďecí dráha předpolí (*let.*)

~ **wall** stěna mezi okny nad sebou, parapetní zdivo (*ve skeletu*)

apse apsida, závěr (*chrámu*) (*archit.*)

apsidiole malá apsida, podružná apsida (*archit.*)

apteral bez peridromu (*bez bočního sloupořadí chrámu*) (*archit.*)

aquarium akvárium

aquatic bird house pavilon vodního ptactva

aquatic mammal house pavilon vodních savců

aquatic plant vodní rostlina; plovoucí rostlina

aqueduct akvadukt, vodovodní most, visutý vodovod, umělé zařízení pro vedení vody (*potrubí, kanál, tunel apod.*)

aqueous glass vodní sklo

arabesque arabeska

Arabic arch maurský oblouk, podkovovitý oblouk (*archit.*)

arable farm farma s rostlinnou výrobou

arbo(u)r zahradní besídka; stínící pergola; laťová mříž; sklíčidlo, vřeteno

arboreous porostlý stromy, stromovitý

arc oblouk

~ **arrow** kótovací šipka

~ **lamp** obloukovka

~ **welding** svařování elektrickým obloukem

arcade arkáda, podloubí, loubí (*klenuté*); pasáž, průchod (*s obchody*)

~ **plate** střední vaznice

~ **post** sloup mezi lodmi n. trakty

~ **window** dvě oblouková okna (*dělená sloupem*)

arcading n. **arcature** arkatura (*románská ozdobná*) (*archit.*)

arch oblouk (*geometrický*); klenba, klenutá chodba; podjezd; klenout se; sklenout

~ **action** klenbové působení

~ **brace** oblouková podpěra, oblouková výztuha

~ **brick** klenák, klínová cihla, klenovka

~ **bridge** obloukový most

~ **buttress** oblouk nesený pilířem; opěrká

~ **centering** podsružení klenby, bednění klenby

~ **climber** obručový žebřík (*dětský*)

~ **critic** kritik architektury

~ **falsework** bednění klenby, podsružení klenby

- ~ **keystone** závěrečný klenák v klenbě
- ~ **ring** oblouk (*konstrukce*), klenbový pás, zdivo klenby
- ~ **rise** vzepětí oblouku
- ~ **set** oblouková vazba
- ~ **springing** výběh oblouku (*u patky*)
- ~ **stone** klenbový kámen, klenák
- ~ **truss** obloukový příhradový nosník; oblouková prutová soustava
- archaeological dig** archeologická vykopávka
- archaeological finds** archeologické nálezy
- archband** archivolta (*archit.*)
- arched** obloukový
- arched brace** oblouková vzpěra (*krovu*)
- arched moulding** obloučkový vlys
- archery** lukostřelecká střelnice
- Archimedean drill** svidřík
- arching** klenbové působení; vyklenutí; klenbové vynášení
- ~ **effect** klenbový účinek
- architect** architekt, stavitel; inženýr pozemního stavitelství; student architektury; zodpovědný projektant, generální projektant
- architect-led design-built** architektem navržený a zhotovený (*objekt*)
- ~ **of record** smluvní architekt, odpovědný architekt
- ~ **planner** urbanista, architekt územního plánu
- ~ **engineer** architekt a stavební inženýr
- ~ **entrepreneur** architekt podnikatel
- ~ **in-training** architekt-praktikant
- architectonic** architektonický, stavitelský; systémový
- architectonics** architektonika, nauka o architektuře
- architectress** architektka
- architectural** architektonický, stavitelský
- ~ **acoustical** prostorová akustika, stavební akustika
- ~ **area (of building)** plocha všech podlaží (*včetně konstrukcí*)
- ~ **board of review** hlavní architekt (*institute*)
- ~ **brief** stavebníkův záměr
- ~ **bronze** automatová mosaz
- ~ **communications** architektonické vyjadřovací prostředky, architektonická komunikace; úvod do studia architektury
- ~ **competition** architektonická soutěž
- ~ **concept** architektonické pojetí
- ~ **concrete** pohledový beton
- ~ **design** architektonické řešení, architektonický návrh (*konečný*)
- ~ **design studio** ateliér architektonické tvorby
- ~ **designer** architekt bez autorizační zkoušky
- ~ **drafting** stavební technické kreslení
- ~ **drawing** stavební výkres, výkres stavební části
- ~ **forms** architektonické tvarosloví
- ~ **fountain** vodotrysk s ornamentem proudů
- ~ **glass** stavební sklo; profilované sklo, přímkové sklo
- ~ **metal** obkladový plech
- ~ **model** maketa (*objektu*)
- ~ **office** architektonická projektová kancelář, architektonický ateliér
- ~ **pattern** architektura softwarového systému (*výp.*)
- ~ **period** architektonické slohové období
- ~ **presentation** grafické zpracování, architektonické podání
- ~ **projected window** okno z vyklápěcích a sklápěcích křidel
- ~ **section** kovový průřez (*profil*)
- ~ **set of parts** architektonické tvarosloví
- ~ **shades and shadows** technické osvětlení (*kresba*)
- ~ **signage** nápisy a značky na/v budovách
- ~ **structures** konstrukce pozemních staveb
- ~ **style** architektonický sloh
- ~ **technology** konstrukce pozemních staveb
- ~ **terracotta** lícová keramická tvárnice, vzorovaná keramická tvárnice
- ~ **vocabulary** architektonické tvarosloví
- ~ **volume** obestavěný prostor (*budovy*)
- ~ **woodwork** stavební truhlářství
- architecturally** architektonicky

architecture architektura, stavitelství; stavební sloh; architektura softwaru (*výp.*)

~ **instruction** zápis o změně (*architektem*)

architect's department útvar městského architekta

architect's office architektonický ateliér, architektonická kancelář

architect's scale (*trojboké*) měřítko s dvánáctinným dělením (*poměrové*)

architect's supervision autorský dozor (*architekta*)

architrave architráv, kladí, břevnoví; obložka, krycí profilované rámování (*okna, dveří*)

archivolt archivolta (*archit.*)

archtop obloukové nadpraží

archway klenuté podloubí, zaklenutá chodba, oblouková brána

archwise obloukovitě

arcology (*ekologické*) samostatné město – megastavba

arcose arkóza (*archit.*)

arcosolium arkosolium (*archit.*)

arcuated obloukovitý, klenbový, nesený obloukem

ardish omítka se skleněnými střepey

area plocha, plošný obsah; oblast, pásmo, zóna; (*podzemní*) osvětlovací a větrací šachta

~ **budget** územní rozpočet

~ **density** plošná hmotnost

~ **of special control** území zvláštní ochrany (*umístování reklam apod.*)

~ **technical materials** územně-technické podklady

~ **wall** opěrná zeď osvětlovací šachty

areal mass plošná hmotnost

areal weight plošná tíha

areaway osvětlovací a větrací šachta (*podzemní*); suterénní vstup (otevřený) (*US*)

arena jeviště (*amfiteátru*); letní divadlo; zápasíště; manéž

~ **stage** centrální jeviště, arénové jeviště, aréna

~ **theater** arénové divadlo

arenaceous marl opuka

argil hlína (*hrnčířská*), jíl

argillo-calcite slín

ark archa, svatostánek (*synagogy*); skříňka; přenosný chlév

arkose arkóza (*archit.*)

arm rameno, páka; rukojeť

~ **crane** konzolový jeřáb

~ **of couple** rameno dvojice sil

~ **pull** ramenní madlo (*nemocničních dveří*)

armature ocelová výztuž (*kamenné konstrukce, plastiky*); armatura, výzbroj, výstroj

armed tower strážní věž

armoire šatní skříň

armored faceplate zámkový plech (*na zárubni*)

armour pancéř, kování; pancéřovat, okovat, armovat

~ **light glass** tvarované tvrzené sklo

~ **plate** pancéřový plech; plechový obklad (*do poloviny dveří*)

~ **plate glass** pancéřové sklo, tvrzené ploché sklo

armoured plywood překližka s plechovými povrchy

armouring pancéřování, vyztužování; těžký kamenný pohoz (*zához*)

armrest područka

arondation arondace (*sidel, území apod.*)

arras nástěnná tkanina, tapisérie

arrester bleskojistka; jiskerník, lapák jisker

arris nároží, ostroúhlý roh (*archit.*); žebro; průřez V; hrana mezi kanelami (*bez stezky*)

~ **edge** zkosená hrana

~ **gutter** dřevěný žlab průřezu V (*nadokapní*)

arriasing tool hladítko na zaoblování hran

arriswise úhlopříčně, stromkovitě (*kladený*)

arrival concourse n. **hall** příletová hala

arrival station koncové nádraží

arrow šipka (*kótovací apod.*)

arrow loop úzká střílna

arrowhead termination kótovací šipka

art umění; zručnost, technika; výtvarné umění

~ **director** filmový architekt, vedoucí výpravy (*filmu*); jevištní výtvarník